

Sygn. akt I CSK 6059/22

POSTANOWIENIE

Dnia 18 stycznia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski

w sprawie z wniosku E. O.
z udziałem P. spółki akcyjnej w K.
o ustanowienie służebności przesyłu,
na posiedzeniu niejawnym 18 stycznia 2023 r. w Izbie Cywilnej w Warszawie,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie
z 7 czerwca 2022 r., sygn. akt IV Ca 476/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od E. O. na rzecz P. spółki akcyjnej w K. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wnioskodawca E. O. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z 7 czerwca 2022 r., zaskarżając to postanowienie w części, tj. co do pkt 1., którym Sąd oddalił apelację wnioskodawcy, wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Skarżący wskazał na wystąpienie istotnych zagadnień prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), tj.:

1) o dopuszczalności odpowiedniego zastosowania art. 192 pkt 3 k.p.c. na podstawie art. 13 § 2 k.p.c. w postępowaniu nieprocesowym o ustanowienie służebności przesyłu;

2) o zgodności z prawem umownego uregulowania pomiędzy zbywcą a nabywcą nieruchomości, że to temu pierwszemu przypadnie wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu zasądzone w wyniku stosownego postępowania nieprocesowego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną uczestnik wnosił o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, względnie o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08). Nieodzowne jest ponadto wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wypowiedzią a wynikiem postępowania kasacyjnego (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

Sąd Najwyższy przypomina, że konstrukcja takiego zagadnienia powinna odpowiadać wymogom zagadnienia prawnego, o którym mowa w art. 390 § 1 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06). W konsekwencji dopuszczalne jest przedstawianie zagadnień (pytań) prawnych

wyłącznie „do rozstrzygnięcia”, a nie „do uzupełnienia”. Pytanie takie, zaczyna się zawsze od partykuły pytajnej „czy”. Oznacza to, że rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego, dokonuje się przez wybór towarzyszącej mu odpowiedzi (postanowienie Sądu Najwyższego z 13 kwietnia 2000 r., III CZP 2/00). Sformułowane przez skarżącego zagadnienia nie odpowiadają tym wymogom.

Co więcej, wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania wraz z uzasadnieniem jest odrębną konstrukcyjnie i funkcjonalnie częścią skargi kasacyjnej i nie jest rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie w innych częściach skargi argumentów na uzasadnienie podniesionych w nim twierdzeń. Rolą Sądu Najwyższego nie jest bowiem domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione, a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ponieważ mimo że argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 maja 2020 r., I CSK 380/19). W złożonej skardze kasacyjnej uzasadnienie wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania jest, wbrew tym założeniom, połączone z uzasadnieniem podstaw skargi.

Ponadto, skarżący nie przedstawił pogłębionego wyводу dotyczącego przytoczonych zagadnień prawnych. Nie wskazał na rozbieżności w doktrynie lub orzecznictwie, nie przedstawił możliwych rozbieżnych interpretacji prawnych, ani racji jurydycznych stojących za każdą z nich. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ogranicza się na tej płaszczyźnie jedynie do sformułowania zagadnień i przytoczenia czterech orzeczeń Sądu Najwyższego dotyczących stosowania art. 192 pkt 3 k.p.c. w postępowaniu nieprocesowym.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania a zgodnie z art. 520 § 2 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 5 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 265) obciążył skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego.